

Πατριαρχική καί Συνοδική
Ἐγκύκλιος Ἐπιστολή
ἀπολυθεῖσα ἐπί τῷ ἑορτασμῷ
τῆς 1700^{ης} ἐπετείου τῆς
ἐν Νικαίᾳ Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου

Ἀριθμ. Πρωτ. 335

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩι ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ ΠΑΡΑ ΘΕΟΥ

Ἵμνον εὐχαριστίας ἀναπέμπομεν τῷ πανσθενουργῷ, παντεπόπτη καί παντευεργέτη Θεῷ τῷ ἐν Τριάδι, τῷ ἀξιώσαντι τόν λαόν Αὐτοῦ φθάσαι τήν 1700^{ην} ἐπέτειον τῆς ἐν Νικαίᾳ Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τῆς πνευματοκινήτως μαρτυρησάσης περὶ τῆς γνησίας πίστεως εἰς τόν συνάναρχον τῷ Γεγεννηκότι καί παναληθῶς Αὐτῷ ὁμοούσιον Θεόν Λόγον, «τόν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καί διὰ τήν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα καί σαρκωθέντα καί ἐνανθρωπήσαντα, παθόντα καί ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καί ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καί ἐρχόμενον κρῖναι ζῶντας καί νεκρούς».

Ἡ Σύνοδος τῆς Νικαίας ἀποτελεῖ ἔκφρασιν τῆς συνοδικῆς φύσεως τῆς Ἐκκλησίας, κορύφωσιν τῆς «ἀρχεγόνου συνοδικότητος» αὐτῆς, ἀρρήκτως συνδεδεμένης μετὰ τῆς εὐχαριστιακῆς πραγματώσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ἀλλά καί μετὰ τῆς πρακτικῆς τῆς ἐπί τό αὐτό συνελεύσεως πρὸς λῆψιν «ὁμοθυμαδόν»¹ ἀποφάσεων ἐπὶ τρεχόντων θεμάτων. Ἡ ἐν Νικαίᾳ Σύνοδος σηματοδοτεῖ ἐν ταύτῳ τήν ἀνάδυσιν μιᾶς νέας συνοδικῆς δομῆς, αὐτῆς τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἡ ὁποία ἔμελλε νά ἀποβῆ καθοριστικὴ διὰ τήν πορείαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Ἀξιομνημόνευτον εἶναι ὅτι ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος δέν ἀποτελεῖ «μόνιμον θεσμόν» εἰς τήν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ «ἔκτακτον γεγονός», ἀπάντησιν εἰς μίαν συγκεκριμένην ἀπειλήν κατὰ τῆς πίστεως, ἀποβλέπουσαν εἰς τήν ἀποκατάστασιν τῆς διαρραγείσης ἐνότητος καί τῆς εὐχαριστιακῆς κοινωνίας.

¹ Πράξ. β', 1.

Τό ὅτι ἡ Σύνοδος τῆς Νικαίας συνεκλήθη ὑπό τοῦ Αὐτοκράτορος, ὅτι ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος παρηκολούθησε τάς ἐργασίας καί περιέβαλε τά ἀναθέματα αὐτῆς διά τοῦ κύρους κρατικοῦ νόμου, δέν τήν καθιστᾷ «αὐτοκρατορικήν σύνοδον»². Ὑπῆρξεν ἀμιγῶς «ἐκκλησιαστικόν γεγονός», κατά τό ὅποιον ἡ Ἐκκλησία, καθοδηγουμένη ὑπό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀπεφάσισε διά τά τοῦ οἴκου της, ἐνῶ ὁ Αὐτοκράτωρ ἐφήρμοσε τήν ἀρχήν «Ἀπόδοτε οὖν τά Καίσαρος τῷ Καίσαρι καί τά τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ»³.

Ἐνώπιον τῆς Ἀρειανικῆς πλάνης, ἡ Ἐκκλησία διετύπωσε συνοδικῶς τό οὐσιῶδες τῆς διηνεκῶς βιουμένης ἐν αὐτῇ πίστεως. Ὁ «ὁμοούσιος τῷ Πατρί» προαιώνιος Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ, «Θεός ἀληθινός ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ», σώζει διά τῆς σαρκώσεώς Του τόν ἄνθρωπον ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἀλλοτρίου καί διανοίγει εἰς αὐτόν τήν ὁδόν τῆς κατά χάριν θεώσεως. «Αὐτός γάρ ἐνηνθρώπησεν, ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν»⁴. Τό Σύμβολον τῆς Νικαίας διατρανοῖ τήν βεβαίαν πεποίθησιν ὅτι ἡ σοβοῦσα αἰρετική ἀπόκλισις ἀποτελεῖ ἄρνησιν τῆς δυνατότητος σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, δέν εἶναι ἀπλῶς θεωρητική διακήρυξις ἀλλά ὁμολογία πίστεως, ὡς ὅλα τά δογματικά κείμενα τῆς Ἐκκλησίας, αὐθεντική διατύπωσις τῆς ζώσης ἐν αὐτῇ καί δι' αὐτῆς ἀληθείας.

Ἰδιαίτεράν θεολογικήν βαρύτητα ἔχει τό γεγονός ὅτι βάσιν τοῦ Ἱεροῦ Συμβόλου «Πιστεύομεν...» ἀποτελεῖ ἕν τοπικόν βαπτιστήριον Σύμβολον ἢ ὁμάς τοιούτων Συμβόλων. Ὡς γνήσιος φορεῦς τῆς διαχρονικῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοσυνειδησίας, ἡ Σύνοδος ἀνακεφαλαιοῖ καί βεβαιοῖ τήν Ἀποστολικήν παρακαταθήκην, τήν ὁποίαν διαφυλάσσουν αἱ κατά τόπους Ἐκκλησίαι. Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος ἀναφέρει ὅτι οἱ Συνοδικοί Πατέρες «περί δέ τῆς πίστεως ἔγραψαν οὐκ ἔδοξεν, ἀλλ', Οὕτως πιστεύει ἡ καθολική Ἐκκλησία· καί εὐθύς ὠμολόγησαν, πῶς πιστεύουσιν, ἵνα δείξωσιν, ὅτι μή νεώτερον, ἀλλ' ἀποστολικόν ἐστίν αὐτῶν τό φρόνημα, καί ἃ ἔγραψαν, οὐκ ἐξ αὐτῶν εὐρέθη, ἀλλά ταῦτ' ἐστίν, ἅπερ ἐδίδαξαν οἱ ἀπόστολοι»⁵. Πεποίθησις τῶν θεοδιδάκτων Πατέρων ἦτο ὅτι οὐδέν προσετέθη εἰς τήν πίστιν τῶν Ἀποστόλων καί ὅτι τό ὄντως οἰκουμενικόν Σύμβολον τῆς Νικαίας ἀποτελεῖ διακήρυξιν τῆς κοινῆς παραδόσεως τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Οἱ Συνοδικοί Πατέρες, τούς ὁποίους ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐπαξίως τιμᾷ καί ὑμνεῖ ὡς «Ἀποστολικῶν παραδόσεων ἀκριβεῖς φύλακας», ἐχρησιμοποίησαν τόν φιλοσοφικόν ὄρον «οὐσία» (καί τό «ὁμοούσιον») διά τήν ἔκφρασιν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως εἰς τήν θεότητα τοῦ Λόγου, τήν ὁποίαν ἠρνεῖτο ὁ Ἄρειος, καί μετ' αὐτῆς τό ὄλον μυστήριον τῆς πανσωστικῆς ἐνσάρκου Θείας Οἰκονομίας, ἐμπλακεῖς εἰς ἑλληνιστικά νοητικά σχήματα καί ἀπωθήσας τόν «Θεόν τῶν Πατέρων» ἐν ὀνόματι τοῦ «Θεοῦ τῶν φιλοσόφων».

² Μητροπολίτου Περγάμου Ἰωάννου Ζηζιούλα, *Ἔργα Α' Ἐκκλησιολογικά Μελετήματα*, ἐκδ. Δόμος, Αθήνα 2016, σ. 675-6.

³ Ματθ. κβ', 21.

⁴ Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου, *Λόγος περί τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου*, PG 25, 192.

⁵ Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου, *Ἐπιστολή περί τῶν γενομένων ἐν τῇ Ἀρμίνῳ τῆς Ἰταλίας, καί ἐν Σελευκείᾳ τῆς Ἰσαυρίας συνόδων*, PG 26, 688.

Ἔτερον κεφαλαιῶδες ζήτημα, τό ὁποῖον ἐκλήθη νά ἐπιλύσῃ ἡ Σύνοδος τῆς Νικαίας, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος ἐν τῇ λειτουργικῇ πράξει, ἦτο τό «πότε καί πῶς δεῖ ἡμᾶς τήν τοῦ Πάσχα ἑορτήν ἐκτελεῖν». Ἡ 1700^η ἐπέτειος τῆς συγκλήσεως τῆς Συνόδου ἐπανέφερεν εἰς τήν ἐπικαιρότητα τό θέμα τοῦ κοινοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία εὐχεται ὅπως οἱ ὅπου γῆς Χριστιανοί ἐπανέλθουν, συμφώνως πρὸς τὰς προσταγὰς τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, εἰς τόν ἑορτασμόν τοῦ Πάσχα κατὰ κοινήν ἡμέραν, ὡς εὐτυχεῖ συγκυρία, συνέβη κατὰ τό τρέχον ἔτος. Ἡ ἀπόφασις αὕτη θά λειτουργήσῃ ὡς ἔνδειξις καί σύμβολον γνησίας προόδου εἰς τόν ἀγῶνα οἰκουμενικῆς συμπορεύσεως καί ὁμονοήσεως διὰ μέσου τοῦ θεολογικοῦ διαλόγου καί τοῦ «διαλόγου τῆς ζωῆς», ὡς ἀπτή μαρτυρία περὶ τοῦ ἐμπράκτου σεβασμοῦ τῶν κεκτημένων τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας. Ἡ ἐπίτευξις τοῦ στόχου αὐτοῦ, ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ἐφετεινῆς ἐπετείου, ὑπῆρξε κοινόν ὄραμα τοῦ ἀειμνήστου Πάπα Ρώμης Φραγκίσκου καί τῆς ἡμετέρας Μετρούπολεως. Ἡ ἐκδημία αὐτοῦ, τήν ἐπαύριον τοῦ παγχριστιανικῶς ἑορτασθέντος Πάσχα, ἐπιτείνει τήν κοινήν εὐθύνην, ὅπως συνεχίσωμεν ἀταλαντεύτως πρὸς τήν αὐτήν κατεύθυνσιν.

Σπουδαῖον ὑπῆρξεν ἐπίσης τό νομοκανονικόν ἔργον τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, διὰ τοῦ ὁποῖου ἀποτυποῦται καί ἐπικυροῦται συνοδικῶς τό διαχρονικόν κανονικόν συνειδός τῆς Ἐκκλησίας, καί εἰς τό ὁποῖον εὐρίσκονται αἱ ἀπαρχαί τοῦ μητροπολιτικοῦ συστήματος καί τῆς ἀναδείξεως τοῦ κύρους, τῆς ἐξεχούσης θέσεως καί τῆς διηρυμμένης εὐθύνης ὠρισμένων Θρόνων, ἐκ τῶν ὁποίων διεμορφώθη προοδευτικῶς τό σύστημα τῆς Πενταρχίας. Ἐφ' ὅσον ἡ κανονική παρακαταθήκη τῆς Νικαίας εἶναι κοινή κληρονομία ὀλοκλήρου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ἡ ἐφετεινή ἐπέτειος καλεῖται νά λειτουργήσῃ ὡς προσκλητήριον δι' ἐπιστροφὴν εἰς τὰς πηγὰς, εἰς τὰ πρωταρχικά κανονικά θεσπίσματα τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας.

Ἐγγυητής τῶν θεσπισμάτων τῆς Νικαίας ἀνεδείχθη διαχρονικῶς ὁ Οἰκουμενικός Θρόνος τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Αὐτό τό πνεῦμα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐξεφράσθη καί διὰ τῆς Πατριαρχικῆς καί Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου ἐπὶ τῇ 1600^η ἐπετείῳ τῆς Συνόδου⁶, «τῆς πρώτης τῶν Οἰκουμενικῶν καί μεγίστης ὡς ἀληθῶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας». Ἡ εἰλημμένη ἀπόφασις, ὅπως ἡ ἐπέτειος ἑορτασθῇ «πανηγυρικῶς καί δῆ ἀπό κοινοῦ, εἰ δυνατόν, ὑπό πασῶν τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, εἰς ἐκδήλωσιν πάνδημον τῆς πιστῆς καί σήμερον τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι ἐμμονῆς τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ διδασκαλίᾳ καί τῷ πνεύματι τῆς Συνόδου ἐκείνης, ἥτις ὅπως ἐξ ἑνός τήν μίαν πίστιν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀποφάνσεως αὐτῆς ἐστερέωσε καί ἐσφράγισεν, οὕτως ἐξ ἄλλου καί τήν ἐνότητα τῆς ἐκκλησιαστικῆς συγκροτήσεως διὰ τῆς ἀπό πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς παρουσίας ἀντιπροσώπων περιλάμπρως παρέστησεν», δυστυχῶς δέν κατέστη δυνατόν νά πραγματοποιηθῇ ἐξ αἰτίας τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων καί τῆς χρείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Τήν 19^{ην} Ἰουλίου 1925, πρώτην Κυριακὴν μετὰ τήν

⁶ Κ.Π.Α. κώδιξ Α' 94, 10 Αὐγούστου 1925, σ. 102-3.

ἐνθρόνισιν τοῦ Πατριάρχου Βασιλείου Γ', ἐξεπληρώθη ἡ «καθυστερήσασα ὀφειλή» διὰ τῆς τελέσεως «ειδικῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Λειτουργίας» ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῶ. Ἰδιαίτεραν ἐκκλησιολογικὴν σημασίαν ἔχει τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὴν Ἐγκύκλιον τονίζεται ἡ ἀξία τῆς ἐκτελέσεως τοῦ καθήκοντος τοῦ ἑορτασμοῦ ταύτης τῆς «μεγάλης διὰ πᾶσαν τὴν Χριστιανοσύνην» ἐπετείου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, «ἀμεσωτέραν πρὸς τὴν ἑορτὴν ταύτην ἐχούσης τὴν σχέσιν καὶ τὴν ὀφειλήν».

Ἡ Σύνοδος τῆς Νικαίας ἀποτελεῖ σταθμὸν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς δογματικῆς ταυτότητος καὶ τῆς κανονικῆς δομῆς τῆς Ἐκκλησίας, παρέμεινε δέ τὸ πρότυπον διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν προβλημάτων πίστεως καὶ κανονικῆς τάξεως ἐπὶ οἰκουμενικοῦ ἐπιπέδου. Ἡ 1700^η ἐπέτειος ἀπὸ τῆς πραγματοποιησέως τῆς ὑπενθυμίζει εἰς τὴν Χριστιανοσύνην τὰς παραδοχὰς τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, τὴν ἀξίαν τοῦ κοινῆ ἀγῶνος κατὰ τῶν παρανοήσεων τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ τὴν ἀποστολὴν τῶν πιστῶν, ὅπως συμβάλλουν εἰς τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν «καλῶν καρπῶν» τῆς ἐν Χριστῷ, κατὰ Χριστόν καὶ εἰς Χριστόν ζωῆς ἐν τῷ κόσμῳ.

Καλούμεθα σήμερον νὰ ἀναδείξωμεν τὸ διαχρονικὸν μήνυμα τῆς ἐν Νικαίᾳ Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τὰς σωτηριολογικὰς διαστάσεις καὶ τὰς ἀνθρωπολογικὰς συνεπείας τοῦ «ὁμοουσίου», τῆς ἀρρήκτου συνδέσεως τῆς Χριστολογίας μετὰ τῆς ἀνθρωπολογίας, εἰς μίαν ἐποχὴν ἀνθρωπολογικῆς συγχύσεως καὶ ἐντόνων προσπαθειῶν ἀναδείξεως τοῦ «μετανθρώπου» ὡς τοῦ ἀνοικτοῦ ὀρίζοντος καὶ τῆς αὐτοαποθεωτικῆς προοπτικῆς τῆς ἀνθρωπίνης ἐξελιξεως, τῆ συμβολῆ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας. Ἡ ἀρχὴ τῆς «θεανθρωπινότητος» ἀποτελεῖ τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἀδιέξοδον ὄπτασίαν τοῦ συγχρόνου «ἀνθρωποθεοῦ». Ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ «πνεῦμα τῆς Νικαίας» ἀποτελεῖ πρόσκλησιν ὅπως στραφῶμεν εἰς τὰ οὐσιώδη τῆς πίστεώς μας, πυρὴν τῆς ὁποίας εἶναι ἡ ἐν Χριστῷ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Κύριος καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ἡ πλήρης καὶ τελεία ἀποκάλυψις τῆς ἀληθείας περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου. «Ὁ ἐμέ ἑωρακώς, ἑώρακε τόν πατέρα μου»⁷. Ὁ ἐνανθρωπήσας Θεός Λόγος ἔδειξε «πρῶτος καὶ μόνος», ὡς γράφει ὁ Ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσιλας, «τόν ἀληθινόν ἄνθρωπον καὶ τέλειον, καὶ τρόπων καὶ ζωῆς καὶ τῶν ἄλλων ἕνεκα πάντων»⁸. Αὐτὴν τὴν Ἀλήθειαν ἐκπροσωπεῖ ἐν τῷ κόσμῳ ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ἀπὸ αὐτὴν τρέφεται, αὐτὴν διακονεῖ. Φοροῦσα τόν χιτῶνα τῆς Ἀληθείας, «τόν ὑφαντόν ἐκ τῆς ἄνω θεολογίας», αἰεὶ ὀρθοτομεῖ καὶ δοξάζει «τῆς εὐσεβείας τὸ μέγα μυστήριον», εὐαγγελιζομένη τόν λόγον τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλπίδος, προσβλέπουσα πρὸς τὴν «ἀνέσπερον καὶ ἀδιάδοχον καὶ ἀτελεύτητον ἡμέραν»⁹, τὴν ἐρχομένην αἰώνιον Βασιλείαν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

⁷ Ἰωάν. ιδ', 9.

⁸ Νικολάου Καβάσιλα, *Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς*, PG 150, 680.

⁹ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, *Εἰς τὴν Ἐξαήμερον*, PG 29, 52.

Ἔργον τῆς θεολογίας εἶναι ἡ ἀποκάλυψις τῆς σωτηριολογικῆς διαστάσεως τῶν δογμάτων καί ἡ ἔρμηνεῖα αὐτῶν δι' ὑπαρξιακῶν ὄρων, ἡ ὁποία ἀπαιτεῖ, ὁμοῦ μετὰ τῆς μετοχῆς εἰς τό ἐκκλησιαστικόν γεγονός, εὐαισθησίαν καί γνήσιον ἐνδιαφέρον διά τόν ἄνθρωπον καί τὰς περιπετείας τῆς ἐλευθερίας του. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, ἡ διατράνωσις τῆς πίστεως εἰς τόν ἐνανθρωπήσαντα Θεόν Λόγον ὀφείλει ὅπως συνοδεύηται ὑπό τῆς ἐμπράκτου ἀνταποκρίσεως ἡμῶν εἰς τόν σωτήριον λόγον Αὐτοῦ: «αὕτη ἐστίν ἡ ἐντολή ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς»¹⁰.

Μεμνημένοι τοίνυν τῶν ἀφάτων δωρεῶν, ὧν ἐποίησε καί ποιεῖ πάση τῇ κτίσει, ἀκαταπαύστως δοξολογοῦμεν τό ὑπεράγιον καί ὑπέρολαμπρον ὄνομα τοῦ Κυρίου τῶν ὄλων καί Θεοῦ τῆς ἀγάπης, δι' Οὗ τόν Πατέρα ἐγνώκαμεν καί τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ἐπεδήμησεν ἐν κόσμῳ. Ἀμήν!

Ἐν ἔτει σωτηριῶ ,βκε', κατά μῆνα Ἰούνιον (α')

Ἐπινεμήσεως Γ'

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

- + ὁ Κολωνεῖας Ἀθανάσιος ἐν Χριστῷ εὐχέτης
- + ὁ Γορτύνης καί Ἀρκαδίας Μακάριος ἐν Χριστῷ εὐχέτης
- + ὁ Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καί Βιάννου Ἀνδρέας ἐν Χριστῷ εὐχέτης
- + ὁ Βελγίου Ἀθηναγόρας ἐν Χριστῷ εὐχέτης
- + ὁ Λέρου, Καλύμνου καί Ἀστυπалаίας Παῖσιος ἐν Χριστῷ εὐχέτης
- + ὁ Ἀτλάντας Σεβαστιανός ἐν Χριστῷ εὐχέτης
- + ὁ Κυδωνιῶν Ἀθηναγόρας ἐν Χριστῷ εὐχέτης
- + ὁ Σηλυβρίας Μάξιμος ἐν Χριστῷ εὐχέτης
- + ὁ Αὐστραλίας Μακάριος ἐν Χριστῷ εὐχέτης
- + ὁ Ἑλβετίας Μάξιμος ἐν Χριστῷ εὐχέτης
- + ὁ Ἰρλανδίας Ἰάκωβος ἐν Χριστῷ εὐχέτης
- + ὁ Μεξικοῦ Ἰάκωβος ἐν Χριστῷ εὐχέτης

Ὅτι ἀκριβές ἀντίγραφον.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27ῃ Μαΐου 2025

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου

Ἀρχι. Βαρθολομαῖος

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας κατά τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς, 1^{ης} Ἰουνίου 2025, μνήμη τῶν 318 θεοφόρων Πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, μετὰ τό Ἱερόν Εὐαγγέλιον.

¹⁰ Ἰωάν. ιε', 12.